

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

Редактира комитетъ.

Отговоренъ редакторъ:
Протоиерей П. Икономовъ

Статии, съобщения, обявления и пр. да се изпращатъ до редактора на в. „Хр. Защита“
ул. „Полков. Минковъ“ № 24—Варна

Всички суми за вестника да се изпращатъ до касиера на св. Митрополия — Варна

Протоиерей П. Икономовъ.

Нѣма съвестъ, нито мораль.

Културнитѣ и материални постижения сж тѣсно свързани съ морала, за да не кажемъ, че сж неговъ резултатъ. Всѣки индивидъ, па и всѣкой народъ, въ своя исторически развой се ръководи и вдъхновява отъ нисшъ или висшъ мораль. Нѣма народъ или човѣкъ безъ мораль. Добъръ или лошъ, има си го.

Този неоспоримъ фактъ се потвърждава отъ историята на народитѣ, и по-специално, отъ историята на религиитѣ. Религиозното чувство, тъй дълбоко всадено въ човѣка, го подтиква да търси Бога и да общува съ Него. Отъ тукъ произхожда молитвата и чувството на зависимост отъ Бога.

Историята не познава народъ безъ религия и безъ нравствени норми, по които да се ръководи въ живота и всрѣдъ човѣшкото обществено.

Има нравствени норми, като напр. тия на будиститѣ и брахманитѣ, които сж отъ такова естество, че сж опасни дори и за самитѣ ония, които се придържатъ отъ тѣхъ. Колко по опасни биха пъкъ били за други народи, ако насила имъ се наложатъ.

Кой провали грѣцкия и римския народъ отъ древността? Нравствената система, по която се ръководѣха и подреждаха живота си. Коя бѣ тя? Историята свидетелствува—разгулата и необузданиятѣ прищевки, леколата въ нравитѣ и пр.

Древнитѣ имаха поети, писатели, художници, военачалници и пр., но това не попрѣчи да стигнатъ дъното на провалата, защото морала имъ бѣше такъвъ. Въ тази страшна бъркотия и нравствено падение, когато всички се бѣха отчаяли, че спасение и изправление нѣма, яви се Иисусъ и отъ Палестинскитѣ чукари извика: „Азъ съмъ свѣтлината на свѣта. Азъ съмъ Добрия Пастиръ; елате при Мене всички отгрудени и обременени и Азъ ще ви успокоя.“

Измореното човѣчество отъ нескончаемитѣ войни и отъ изживѣли времето си нравствени системи, като тия на Зороастъръ, Конфуций и др., които издигаха егоизма въ култъ или изтезаваха тѣлата си или усвояваха папалски сухи и празни максими и изречения, които нѣмаха нищо общо съ живота и борбата за хлѣбъ и повече свѣтли-

на и удобство масово се отзоваха на този новъ Учителъ Иисуса. На този изморенъ народъ, Той поднесе истини, които донесе отъ небето и които никой до тогава не бѣ чулъ. Човѣкътъ до тогава звѣръ, стана истински човѣкъ. Всички разбрахме, че сме синове Божии и братя помежду си.

Сърдцевината пъкъ на Неговото учение бѣ любовта, която замѣсти егоизма и правото на силния тиранинъ. За примѣръ на тая любовъ, ни даде притчата за милостивия Самарянинъ, който се притекълъ на помощ на изпадналия пътникъ въ рѣцетѣ на разбойницитѣ, безъ да го пита какъвъ е.

Христосъ спаси свѣта отъ гибель, тласна го по пътя на прогреса и го доближи до Бога.

Стариятъ човѣкъ, озвѣренъ и отчаянъ, стана новъ, съ други разбирания, съ благородни копнежи и стремежи, способенъ да твори духовни и материални блага.

Нѣма по-възвишенъ мораль отъ тоя на християнството, благодарение на който ние днесъ имаме и се гордѣемъ съ една цивилизация и култура, корено различаваща се отъ древната.

Христосъ донесе правда и миръ на земята, безъ които не може да се живѣе.

Болшевикитѣ отрекоха Христа и всички постижения, резултатъ на неговитѣ идеи и мораль. Обявиха му война. Избиха всички, които го изповѣдватъ и му се кланятъ като всемирненъ Учителъ и Спасителъ на свѣта.

Християнската култура и цивилизация искатъ да замѣнятъ съ варваризма, егоизма, убийствата и азиатщината.

Цѣла Европа се сплоти и опълчи противъ агресора, за да спаси духовнитѣ си и материални ценности. Въ тази величествена борба между два свѣта и две идеологии, Англиканската църква взе страната на антихриста, на болшевизма. Отрече се отъ Христа и подаде ръка на Сталиновци, за да поведатъ наново Христа къмъ Голгота, а насъ да върнатъ въ катакомбитѣ.

Има ли съвѣсть, има ли мораль въ тая тѣхна акция?

Нека Богъ ги сжди!

Дѣлчо Дѣлчевъ.

Писма отъ село до града.

ПИСМО ТРЕТО.

Драги бай Димо, миналия петъкъ, като ти описахъ случая съ нашитѣ комунисти въ Дупница, които презъ 1923 година разграбиха хорскитѣ дюкяни, поменахъ, че ще напомня за другъ единъ случай, отъ по-ново време, отъ който ще видишъ какъ хора, които се кичатъ съ голѣми идеи за равенство, братство и свобода, въ душата си носятъ такива долни замисли, отъ които ще почувствуващъ срамъ. Близко до насъ, въ Ромъния, наша съседка, управлява генералъ Антонеску. Този човѣкъ не е партизанинъ, а само добъръ ромънинъ, който реши да тури край на партийнитѣ борби, които въ миналото разяждаха и насъ. Най-напредъ той пожела да обедини ромънския народъ въ една идея—да служи не на партизани, а на държавата. Сега да видишъ какво става. Разказътъ е интересенъ, защото това, което ще ти опиша, го видѣхъ съ очитѣ си—бѣхъ по работа презъ м. януарий тазъ година въ Букурещъ.

Единъ народъ, като се разгаци, не можешъ го спрѣ, дори да снимишъ звездитѣ отъ небето. Така стана и съ опартизаненитѣ хора въ Ромъния. Казва имъ човѣкътъ, тоя де, генералъ Антонеску: нѣма да има вече партии, баста! Отъ сега нататъкъ ще управляватъ не партиитѣ, а истинскиятъ народъ чрезъ най-честнитѣ си хора, тия, които не сж станали резилъ презъ време на партизанщината. И затова ще подбера, казва генералътъ, такива люде, и тѣхъ ще туря на чело на управлението. И го направи. Тѣй, ама други, които не сж вече на власт, му скроиха единъ уюнъ. Ще кажешъ защо? За да взематъ властѣта и да я каратъ по старому. Замислили заговоръ, събрали отъ тукъ—отъ тамъ млади хора и като имъ пхнали въ рѣцетѣ: картечници откратнати отъ казармитѣ, на единъ пищовъ, на други брадва, на трети касапски ножове и на четвърти, най-бабаитѣ, по една пушка, кой знае отъ къде докопана, една вечеръ, това бѣше точно на 18 януарий, обявяватъ бунтъ срещу властѣта и посѣгатъ на пощата и казармитѣ. Смѣтката имъ, обаче, излѣзе крива. Водача на легионеритѣ Хория Сима—изневѣржава на генерала и повежда на 18 януарий тѣлпа, отъ колъ и вжже, срещу законната власт. Ако тоя сжичатъ служеше на правдата и на честѣта, щѣше да победи, а той загуби сражението, защото, запомни сега добре: народътъ не отиде съ него, изостави го на срѣдъ пътя. Войската въ Ромъния не се поведе по ума на авантюристи, а изпълни заповѣдитѣ на своитѣ началници. Съ една дума, бунтътъ пропадна за два дена отгоре. Но и генералътъ излѣзе честенъ. Той даде заповѣдъ да не грѣмне пушка срещу тия, които нѣмаха вина, и това му спечели симпатиитѣ на народа.

Когато бунтътъ биде потушенъ, властѣта влѣзе въ длъжноститѣ си и започна да издирва виновницитѣ.

Сега идва най-интересното. Ще ти го разкажа като очевидецъ, за да се убедишъ, че не стига да се бие нѣкой въ гърдитѣ и да заявява: азъ се боря за идеи! Ще кажешъ: кои сж били участницитѣ тогава? Ето кои: ученици и студенти, не всички студенти; други, по-голѣмата частъ, подкрепиха законната властъ, макаръ че студентитѣ, изобщо учащата се младежъ, трѣба да стои вънъ отъ партийнитѣ борби. Следъ тѣхъ взели участие тъмни сили, на които не се знае произходътъ: едни дошли въ Ромъния отъ два-три месеца, други отъ недѣля-две, трети, комунисти, безъ постоянно мѣстожителство, четвърти, недоволни евреи, и тѣ комунисти, разбира се, а останалитѣ—хора, които чакатъ келепиръ. Тѣ сж били най-нетърпеливитѣ, защото не чакатъ да докопатъ властѣта, че тогава ди плячкосватъ, а започнали още отъ първия денъ на бунта. Като арестуваха виновницитѣ, полицията обискира къщитѣ имъ и що да види? Нѣщо невидено и нечувано за хора, които се кичатъ съ идеи за свобода, равенство и братство. Като разтарашувала полицията по стаи и тавани намира: цѣли камиини съ платове, копринени чорапи, аптекарски инструменти, чанти кожени, чадъри и готово облѣкло, сандѣци съ захаръ, консерви разни и пр. и пр. Всички тия стоки сж били задигнати презъ време на междуцарствието и то вечерно време, когато не се вижда отъ къде пристигатъ камиинитѣ и къде отиватъ. Краденитѣ вещи сж отъ голѣмитѣ магазини на главнитѣ улици въ Букурещъ, а отъ частнитѣ жилища задигатъ: скъпоценности, прѣстени, обици, гривни и др. Нѣкои отъ скъпоценноститѣ бѣха намѣрени и върнати на притежателитѣ имъ, други изчезнали безъ никаква следа.

Бая Димо, бая Димо, видишъ ли въ името на голѣми идеи какви мискилъци се вършатъ отъ малки хора, отъ хора, на които въ душата е залепнало само едно чувство: какъ да обератъ ближния си, ако нѣматъ, и какъ да увеличатъ това, което иматъ, съ кражба на чуждото. Когато ромънскиятъ народъ научи за извършенитѣ кражби въ продължение на два дена и две нощи, когато се убеди, че целѣта на хората, отъ колъ и вжже, не е била друга, освенъ да се награватъ, обърна имъ грѣбъ, изостави ги и по този начинъ улесни задачата на правителството, да усмири страната и въведе бързо редъ и законностъ. Водачътъ имъ избѣга и днесъ никой не го знае где е.

Който се хвърля въ неравна борба, той не мисли за пари и скъпоценности, той пада и става въ името на идеитѣ, за които се бори. А какво излѣзе? Като разбралъ милостѣта му, че това, което скроилъ, пропаднало, задига милиони ромънски лей и, както казахъ: димъ да го нѣма! Търсятъ го сега и подъ шумка—нѣма го, той избѣгалъ за къде, единъ Господъ знае. Вмѣсто да падне на барикадитѣ, който устройлъ, той задига десаги съ пари и бѣга.

Много здраве на всички въ село.

свещ. Хр. Ив. Поповъ.

Мисли по случай денятъ на О. Паисий.

Презъ ония тъмни години на робството, когато цѣлиятъ български народъ бѣше въ навечерието на пълно обезличаване, яви се образа на сромния монахъ О. Паисий, който, съ своята „Славяно-българска история“, събуди съзнанието на българина и не позволи пълната тъмнина на националното обезличаване да покрие Българската земя. О. Паисий вразуми ония „овци заблудени, съ грѣцка отрова що сж напоени“ и събуди заспалитѣ сили на българския духъ, който той правилно оцени като желѣзни и могщи и можа да ги прозрѣ въ всички българи: образовани и прости, богати и бедни, търговци, еснафи и земеделци-селяни. О. Паисий най-много върваше въ здравия български духъ на селянитѣ. Ето какво пише той въ своята „Славяно-българска история“ по това: — „... Знай своя родъ и езикъ и се учи на свой езикъ. Поценна е българската простота и незлобивостъ... Самъ Христосъ слѣзе и поживѣ въ дома на прости и беденъ Иосифъ. Видѣ какъ Богъ повече обича проститѣ и незлобивитѣ орачи и овчари, та най-напредъ тѣхъ възлюби на земята и ги прослави, а ти се срамувашъ отъ това, че българитѣ били прости и неотракани, овчари и орачи. Оставяшъ своя родъ, и хваляшъ чуждото, влачишъ се по чужди обичаи“. О. Паисий не остана излъганъ. Той разпали националното чувство въ много що-годе просвѣтени за времето българи, които неуморно засноваха между простия български народъ, който пѣкъ отъ своя страна, въ епичнитѣ борби за свобода, доказа, че е готовъ като гранитъ да отстои на всички изпитания. Много пжти проститѣ селяни сами даваха поука, сили и куражъ на своитѣ водачи. Захарий Стояновъ (очевидецъ и съучастникъ въ възстанията) съ подробности ни описва много такива случаи. Удивление извикватъ описанитѣ отъ него факти. Особено тия, какъ селянитѣ сами опожаряватъ своитѣ села, своитѣ имоти, само и само да спечелятъ свещената борба. Сжщиятъ въ „Записки изъ българскитѣ възстания“ не венажъ подчертава, че Бенковски бѣше великъ, когато бѣше велика и народната воля. Падна народната воля, трѣбваше да падне и Бенковски“ (стр. 434) и пр. Константинъ Величковъ,

сжщо съучастникъ въ едно отъ възстанията, въ книгката си „Въ тъмницата“, пишейки какъ попадналъ въ затворитѣ и тамъ какво отчаяние го е хванало за несполуката на възстанието, пише за селянитѣ. „Въ затвора се научихъ да ценя нашитѣ селяни. Тѣ показаха въ страданията си толкова твърдостъ и доблестъ, които заслужаватъ най-високо удивление. Видѣхъ ги да ги мжчатъ, видѣхъ ги да ги водятъ на смъртъ и всѣкога ме очудваха съ мжжеството и резигнацията, съ които изтърпяваха всичко“. А затворения въ плуситѣ на тъмницата дѣдо Рангелъ отъ Перушища, надъ 70 годишенъ, безчовѣчно измжчванъ, битъ, блъсканъ, съ халка на челюститѣ, изнасилванъ да предаде своитѣ сѣселани-възстаници, всичко търпялъ и казалъ на К. Величковъ: „Воля Божия било така да стане. И най-после, следъ дълги терзания и бой до смъртъ, той взема перото да подпише предателския протоколъ“, но въ тоя моментъ неочаквана сила избликнала въ душата му, сепналъ се и пакъ отказалъ да подпише“. Дѣдо Рангелъ до край останалъ вѣренъ на възстаницитѣ. Покъртителна е и сцената, описана пакъ тамъ отъ К. Величковъ, какъ единъ день вързани единъ за другъ съ бележета двама души докарали при тѣхъ въ тъмницата, осждени на смъртъ чрезъ обѣсване: единъ снаженъ и юначенъ селянинъ заедно съ едно 17 годишно момче, за които другитѣ затворници се научили, че били баща и синъ. Мисълъта за тоя баща, осжденъ да води на смъртъ собствения си синъ, да присѣтствава безпомощно на агонията му, покъртила всички затворници. Какви ли болки на душата си е понасялъ тоя селянинъ, но ги заглушавалъ. Понеже детето не преставало да плаче, той, за да го утѣши, повтарялъ му кротко: „Не бой се, синко, лесно се умира“.

Отецъ Паисий не се е сражавалъ съ врага рамо до рамо заедно съ селянитѣ, не е лежалъ съ тѣхъ въ затворитѣ, но е билъ много прозорливъ и е видѣлъ тая твърдостъ, тия ценни качества въ душата на селянитѣ, когато тѣ отивали да се молятъ въ монастиритѣ мълчаливи и скромни. Тамъ О. Паисий прозрѣлъ силата на тѣхния духъ и не напразно ги сравнява съ силния и непоковарения духъ на евангелиститѣ св.

апостоли. Така О. Паисий се яви въ най-критичния моментъ за българина и събуди националното му съзнание. Само това реши бждещата сѣдба на България, само това създаде третото българско царство.

И днесъ България пакъ преживѣва критични времена и нейното бждеще зависи отъ съзнанието, будността и съединенитѣ усилия на всички българи. И днесъ сж необходими ония сѣлани съ твърдия духъ и желѣзната воля, за които ни говорятъ Захарий Стояновъ и писателя Константинъ Величковъ. Вървамъ, че имаме единитѣ, имаме и другитѣ. Знаемъ, че днесъ най-мощния крѣпителъ на националния ни духъ е селото. И азъ пакъ, нѣкой личности се опитватъ да твърдятъ обратното, то е защото не разбиратъ тежнението, истинската мечта на селянина, който по нѣкога проявява това чувство несъзнателно. Типиченъ примѣръ за такива случаи ни описва писателя Йорданъ Йовковъ въ романа си „Чифлика край границата“. Учителътъ Иосифъ агитира идеитѣ на марксизма, около него се събиратъ беднитѣ добруджански селяни и, когато той мисли, че всички сж узрѣли да умратъ за тия идеи, той вдига възстание, настана смутъ. Но сжщитѣ тия бедни селяни използватъ суматохата и разграбватъ чифлишката нива, като я подѣлятъ помежду си за своя частна собственостъ. Иосифъ едва сега разбира, че е измаменъ въ надеждитѣ си, че селянитѣ не сж възприели маркиския строй и избѣгва въ Ромъния. Явно е, че българския селянинъ психологически нѣма нищо общо съ марксизма. Ако се пакъ понѣкога тукъ таме се среща изразъ на недоволство, причинитѣ сж другаде. Все се срѣщатъ „народни служители“ застанали на поста си не да служатъ, а да тормозятъ, да грабятъ, да трупатъ богатства по разни простени и непростени срѣдства. Други пѣкъ, продали своя родъ, вмѣсто да обяснятъ, че това е просто злоупотребление съ службата, съ правата и законитѣ въ страната, тѣлкуватъ тия дефекти като най-естествено свойство на социалния строй въ насъ. Тѣ обиновено нико-

га не виждатъ нѣщо хубаво въ нашитѣ социални постижения. Тѣ своето име и Божия даръ „захвърлятъ безумна като една тваръ“, и постоано „търсятъ храна въ грѣцкия развратъ“ (въ чужди идеи).

Винаги се срѣщатъ „българи“, които съ наслада хулятъ всичко българско, макаръ то да е нѣщо рѣдко, макаръ отъ него да се възхищаватъ и чужденцитѣ. Най-ефикасната борба противъ тия заблуди, които се сѣятъ всрѣдъ народа, е честната, безкористна служба, вършена съ любовъ къмъ сжщия тоя народъ. Съвѣстъта на последния се възмушава отъ злоупотребитѣ и отъ неправдитѣ, не може да понася незаслуженитѣ нечовѣшки и сприхави обноски на нѣкой чиновници изъ разнитѣ учреждения. Българскитѣ селянинъ психологически е предразположенъ да бжде най-здрава национална крепостъ. И такъвъ е, но проявява това донѣкъде несъзнателно, инстинктивно, пасивно. А това се дължи главно на обстоятелството, че за селото не се полагаха достатъчно духовни грижи, съобразно съ днешнитѣ условия на живота. Има дори много мѣста, кждето селянитѣ сж съвсемъ изоставени въ това отношение. А само духовно възпитания, само съ духовна култура човѣкъ може съзнателно да се нареди и да се бори успѣшно за национални идеали. Безъ съзнание не може да има борба, не може да има траенъ успѣхъ.

Нека денятъ на О. Паисий да не остане само въ едни спомени отъ шумъ, паради и речи; а отъ неговото дѣло да се вдъхновятъ всички българи. „Изяде ме ревностъ по българския народъ и по отечеството и положихъ много трудъ за него...“ — пише О. Паисий. Моментътъ днесъ е сѣдбоносенъ — върховенъ. Да вземемъ примѣръ отъ нашитѣ дѣди отъ преди 70—80 години. Всѣки да служи преданно, почтенно и да се задоволи съ това, което държавата дава за труда му, иначе неволно сѣе смутъ и отрова въ душата на народа.

И всѣки селянинъ, и всѣки трудащъ се българинъ, по примѣра на ония българи отъ епохата на възстанията да остане твърдъ въ своята вѣра до край, вѣренъ на националнитѣ ни идеали, мждро да се примири съ наложенитѣ отъ времето и условията несгоди и оскждици, съ надежда, че тѣ нѣма да продължатъ много. Великитѣ народи придобиватъ своето благоденствие съ трудъ и търпение.

Протоиерей П. Икономовъ.

Сжщността и значението на парастаса.

(Продъл. отъ брой 15).

Както Вехтия Заветъ, така и Новия Заветъ, както ще видимъ по-нататкъ, не съдържатъ всички божествени предписания и всички религиозни практики, наложени на народа презъ разнитѣ времена.

Причината, или мотива поради което не ги намираме отбелязани тамъ, е тая, че цѣлото религиозно поучение устно се предавало, т. е. отъ баща на синъ, отъ майка на дъщеря и пр....

Като примѣръ, тукъ ще дамъ само пророцитѣ отъ Вехтия Заветъ.

Мнозина отъ тѣхъ сж имали една обширна и плодovitа устна дейностъ, обаче, нищо не сж писали.

Единичнитѣ и твърде оскѣдни сведения що имаме отъ тѣхъ, ние ги вземаме изъ боговдѣхновенитѣ книги, писани отъ други свети автори. Щомъ е така, може въ писанията изъ Вехтия Заветъ да не намѣримъ една строго опредѣлена заповѣдь отъ страна на Бога, штоо живитѣ да се молятъ за покойницитѣ си.

Все пакъ, това не значи, че тая заповѣдь не е дадена и не е сжществувала. Защото, ако не намираме самата заповѣдь, намираме указания, че тя е била изпълнявана.

Намираме ония молитви и религиозни служби, които сж се из-

вършвали и които сж се практикували въ паметъ на покойницитѣ.

Това е едно доказателство, че тия предписания сж били толкова много известни всрѣдъ народа, че не се почувствувало нуждата, да се и напишатъ, съ целъ винаги да имъ ги напомнятъ.

* * *

Нека видимъ сега, кои сж тия указания. Ще отбележа тукъ само нѣколко отъ тѣхъ...

Намираме у еврейтѣ, въобщо една особена грижа за погребванетоъ тѣлата на умрѣлитѣ, и по този случай обслужване на специални религиозни служби:

1) Въ книга I отъ Битие гл. 47, стихъ 30—31 четемъ, че патриархъ Яковъ заставилъ Иосифа да се закле, че не ще го погребатъ въ Египетъ, та да легне при отцитѣ си; ще ме изнесешъ отъ Египетъ и ще ме погребешъ въ тѣхната гробница. Иосифъ рече: ще постожа въ споредъ думата ти. И рече: заклѣни ми се. И той му се закле. А Израилъ се поклонилъ върху възглавницата на постелката (споредъ превода на 70-тѣхъ „на върха на жезала му“).

И по-нататкъ въ гл. 50, виждаме, че следъ смъртъта на Якова, Иосифъ

го отнесълъ много тържествено и го погребалъ въ Ханаанъ, и заради него направили седемъдневенъ голѣмъ плачъ (стихъ 10).

2) Въ първата книга Царства, гл. 31, четемъ, че израилтянитѣ били победени отъ филистинцитѣ, а Саулъ съ тримата си сина загиналъ.

А въ стихъ 11—13, четемъ: „жителитѣ на Иависъ Галаадски чуха какво бѣха направили филистинци съ Саула, вдигнаха се всички силни люде, вървѣха цѣла нощъ, взеха тѣлото на Саула и тѣлата на синоветъ му отъ степната Бешъ-Санска, дойдоха въ Иависъ и ги изгориха тамъ; взеха коститѣ имъ и ги погребяха подъ джба на Иависъ, и ПОСТИХА СЕДЕМЪ ДЕНА“.

3) По-нататкъ, въ II книга Царства, гл. I стихъ 11—12, се вижда, че Давидъ като се научилъ за смъртъта на Саула „хвана Давидъ дрехитѣ си и ги раздра, така сжщо и всички люде, които бѣха съ него, раздраха дрехитѣ си, и РИДАХА и ПЛАКАХА и ПОСТИХА до вечеръта за Саула и за сина му Ионатана и за народа що загина“.

Отъ всички тия мѣста произлиза, че въ еврейтѣ, отъ най-стари времена, е имало служби при погребенията, които сж се състояли въ плачове и пости до седемъ дни. Поста у тѣхъ е билъ зачисленъ въ броя на благотворителнитѣ дѣла, въ

полза на покойницитѣ.

Вънъ отъ плача и поста, обаче, правила сж още и специални молитви за опрощение грѣховетъ на покойницитѣ.

4) Въ книгата „Сждии Израилеви“ гл. XI, стихъ 40, виждаме, че стария законъ заповѣдвалъ да се почита паметъта на покойницитѣ и да се молятъ за тѣхъ. „И стана обичай у Израила, штоо всѣка година дъщеритѣ израилеви да отиватъ и оплакватъ дъщерята на галаадеца Иефта, четири дена всѣка година“.

5) Пророкъ Барухъ казва, че еврейския народъ страдалъ въ вавилонското робство поради неправдитѣ на родителитѣ си и поради напускане мждростъта Божия. После казва въ гл. 3, стихъ 4—5: „Господи Вседержителю, Боже израилеви! Чуй молитвата на израилевитѣ умрѣли и на тѣхнитѣ синове, които съгрѣшиха предъ Тебе, които не послушаха гласа на Господа, своя Богъ, затова ни и сполетѣха бедствия. Не си спомняй неправдитѣ на бацитѣ ни, а спомни ржката си и името си въ това време“.

6) Още по-ясно свидетелствува втората книга Макавейска за сжществуванието и ефикасността на молитвитѣ за умрѣлитѣ.

Въ гл. 12, стихъ 39—46 четемъ: „И на втория день (следъ сраже-

Свещ. Йорд. Светославовъ.

Светиятъ кръстъ.

Нашата православна Св. Църква почита по особено тържественъ начинъ Светия кръстъ. Два пжти презъ годината Св. кръстъ се изнеса всрѣдъ храма за поклонение: презъ великия постъ на кръстопоклона недѣля и на Кръстовденъ. Протестантитѣ, сектантитѣ и безоръжницитѣ не почитатъ Светиятъ кръстъ, нито се кръстятъ, както ние прекръстваме винаги, кога диримъ помощъ и закрила отъ Бога Отца Сина и Св. Духъ.

Какво значение има Св. кръстъ за насъ православнитѣ християни, и каква таинствена сила намираме въ Честния Святъ Кръстъ, та Апостолъ Павелъ казва: „а на мене да ми не дава Господь да се хваля, освенъ съ кръста на Господа Исуса Христа“. (Гал. 6—14).

Ето ще обясня:

Въ глава 2. на книга Битие 9. стихъ се казва, че въ рая Господь Богъ е направилъ да израстатъ и да се особени дървета:

1) дървото на живота посрѣдъ

2) дървото за познаване добро

и зло.

А въ 16 стихъ се казва:

И заповѣда Господь Богъ на Адамъ и рече: отъ всѣко дърво ще ядешъ, а отъ дървото за познаване добро и зло, да не ядешъ отъ него; защото, въ който денъ вкусишъ отъ него бездруго ще умрешъ.

Първитѣ хора свободно ядѣли отъ плодовѣтъ на дървото на живота. Тѣзи плодове имали тази таинствена сила, че Адамъ и Ева били въ възможностъ да останатъ въ безсмъртие и вѣченъ животъ и никога да не умратъ.

Но нашитѣ прародители съгрѣшиха и ядоха отъ забраненото дърво.

И рече имъ Господь Богъ: ето Адамъ стана като единъ отъ насъ да познава добро и зло: и сега — да не простре ржка да вземе отъ дървото на живота, та като вкуси, да заживѣе вѣчно. И изгони Адама и постави на изтокъ при Едемската градина Херувимъ съ пламененъ мечъ, що се обръщаше, за да пазятъ пътя къмъ дървото на живота.

Много ясно. Затова сж изпждени първитѣ хора отъ рая: да не ядатъ отъ плодовѣтъ на живота, да не живѣятъ безсмъртно, а да умиратъ,

да се връщатъ въ земята, отъ която сж сътворени. Ние заради това умираме; поради грѣха на Адама.

Но Господь Богъ „толкова обикна свѣта, че отдаде Своя Единороденъ Синъ, та всѣкой който вѣрва въ Него, да не погине, а да има животъ вѣченъ (Иоанъ 3—16).

Затова дойде Господь Исусъ Христосъ, отново да ни даде животъ вѣченъ. Както първитѣ хора можеха да живѣятъ безсмъртно, като ядѣха отъ плодовѣтъ на дървото на живота, така и ние сега при светото причастие, ядемъ и пиемъ тѣлото и кръвта на Господа Исуса Христа, Който бѣше разпнатъ на дървото на кръста и оставаме въ възможностъ да бждемъ безсмъртни и въ животъ вѣченъ.

Кръстното дърво стана за насъ това, което бѣше дървото на живота въ рая за първитѣ хора. Дървото на живота въ рая може да е имало форма и на кръстъ! Затова ние православнитѣ протѣгаме ржце къмъ Св. Кръстъ, като дърво, на което увисна самиятъ Животъ — Господь Исусъ Христосъ. Вече нѣма Херувимъ и огненъ мечъ, които да ни пречатъ да простираме ржце къмъ Кръстното дърво на Живота и никой не ни прѣчи да се причастяваме — да ядемъ и пиемъ отъ плода на това дърво — Господа Исуса Христа.

Ние винаги свободно и съ дълбока вѣра се обръщаме къмъ Св. кръстъ, както ни ржководи една църковна пѣсенъ: „Всечестний Кръсте, дърво Богоблажено, небесенъ израстъкъ, отъ плода на които се причастяваме, и придобиваме безсмъртие, както въ първия Едемъ. (триода, кръстопоклонна недѣля).

Протестанти, сектанти и невѣруещи, може да не протягатъ ржка къмъ животворния Кръстъ. Но това свидетелствува, че за тѣхъ още стоятъ Херувимътъ и огнения мечъ, които пазятъ и имъ прѣчатъ да не простиратъ ржце къмъ дървото на живота и да не взематъ отъ плода му, за да заживѣятъ вѣчно. За тѣхъ ап. Павелъ казва: „мнозина пострѣпватъ като врагове на кръста Христовъ, а сега дори съ сълзи говоря, тѣхниятъ край е гибель.

(Фил. 3—18).

Прот. П. Икономовъ.

Страшенъ парадоксъ!

На 1 февруарий 1941 год. Кентерберийскитъ архиепископъ, въ молебствието си за Финландия, се изрази така:

„Финландия е застрашена отъ една опасностъ. Тази опасностъ засѣга нейната душа. Тя знае много добре, че господството на Съветския съюзъ почива на безбожието и, че той преследва продължително всички ония, които вѣрватъ въ Бога и му служатъ.

Англия знае, че Финландия се бори не само за своята свобода, но и за своята религия, затова тя се радва на нашата и на цѣль свѣтъ симпатия“.

Сжщия архиепископъ, преди месецъ, изказа пѣкъ следнитѣ съжделения.

„Ние трѣбва да бждемъ готови да дадемъ всѣка възможна помощъ на храбритѣ руски армии. Нѣкой може би се съмнява, че ние се боримъ за християнската цивилизация, но фактически не може да има съмнение по този въпросъ“.

Това е английски владика, който не знае на кой Господь служи.

Въ желанието си да угоди, не на Бога, а на своя патронъ Чърчилъ, английскитъ владика изневѣрва на клетвата си и е готовъ да продаде и душата си на дявола.

„Боримъ се за християнска цивилизация“, казва предателя на Исуса. За коя питае ние? За тази, която Сталинъ и С-ие отрекоха и избиха по най-жестокъ начинъ нейнитѣ представители, събориха величествени и исторически църкви, които основаха специаленъ институтъ да убива вѣрующитѣ и да се бори съ всички срѣдства, каквито само сатаната може да измисли противъ християнската религия и цивилизация?

„Християнски“ владика, ортакъ съ Сталина и дявола, само и само Чърчилъ и Рузвелтъ да запазятъ господството въ свѣта на англо-саксонската раса. „Християнски“ владика да се моли на Бога за победата на дявола и неговитѣ пѣклени цели и замисли?!

Какъвъ цинизъмъ?! Какво безсрамие?! Ние българитѣ православни християни, не желаемъ такова английско християнство, нито пѣкъ такъвъ владика безъ срамъ и безъ

съвѣсти! Достоенъ „товарищъ“ на заклетитѣ врагове на Христа, Сталинъ и С-ие.

Прочее, кои сж най-големитѣ врагове на нашата вѣра:

1) Болшевиизма. 2) Юдео-масонството (франкмасонството). 3) Сектитѣ: адвентисти, сжботянци, баптисти и другиисти, все чужди агенти провокатори, въ услуга на чуждата пропаганда. 4) Юдеизма (т. е. еврейщината) подъ разни наименования, е майката на марксизма и комунизма, за които се моли Англиския кралъ и неговия владика.

Болшевиизмътъ внесе такова разложение всрѣдъ семейството и съвременната култура, че трѣбва години да се бори свѣта, за възстановяването на християнскитѣ духовни ценности и добродетели, които легнаха въ съвременната европейска, па и свѣтовна култура и цивилизация.

Съ какво си служатъ, за да не може трезвото и съвѣстното да имъ се противопостави? Съ убийства.

Само отъ 1917—1923 год. болшевикитѣ избиха: цѣлото царско семейство по единъ жестокъ нечуванъ начинъ; 25 правосл. епископи; 8800 лѣкари; 54,850 офицери; 260,000 войници; 10,500 чиновници, 815,100 селяни; 192,000 работници. Общо 1,760,000 човѣка сж убити като животни.

Следъ тая дата почва нова серия убийства, които презъ 1937 година стигнаха своята кулминационна точка. Тогава убиха и маршалъ Тухачевски и много други хиляди офицери отъ червената армия. Сталинъ изби и най-близкитѣ си сътрудници и другари-революционери, за да не му прѣчатъ.

Интересно е, че нито единъ еврейинъ не е убитъ, освенъ ония нѣколцина, които се отклониха отъ общо добре организираната политика. Сжщо и синагоги нѣма изгорени и съборени... Защо ли? Има думата Кентерберийския владика, който рони крокодилски сълзи, че рухва царството на антихриста.

ПЕЧАТНИЦА
„ПРОСВѢЩЕНИЕ“

П. Зенгиновъ — Варна

Телефонъ 21-38

ието въ което сж паднали много бойци иудей) дойдоха тия що бѣха съ Юда, споредъ както го искаше дългътъ, да пренесатъ тѣлата на падналитѣ и положи заедно съ роднинитѣ въ отеческитѣ гробници. И намѣриха подъ хитона на всѣкиго отъ умрѣлитѣ вещи, посветени на иамъйскитѣ идоли, каквито закона забранява на иудейтѣ, и стана ясно за всички, защо сж загинали. Затова всички прославиха праведния Сждия Господа, Който открива скритото, и захванаха молитва, молейки да бжде съвсемъ изгладенъ сторения грѣхъ; доблестния Иуда увещаваеше народа да се пазятъ отъ грѣхове, виждайки съ очитѣ си, какво се бѣ случило по вина на падналитѣ. А като събра по две хиляди драхми, споредъ тѣлото на мжжѣтъ, прати въ Иерусалимъ, за да принесатъ жертва за грѣха и поспжпни твърде хубаво и благочестно, мислейки за възкресение; защото ако той се не надѣваше, че падналитѣ въ битката ще възкрѣснатъ, излишно и напраздно би било да се молимъ за мъртвитѣ. Но той мислеше, че на умрѣлитѣ въ благочестие е приготвена превъзходна награда, — каква света и благочестива мисль! — Затова принесе за умрѣлитѣ умиловитна жертва, да

бждатъ освободени отъ грѣхъ“. По-ясно отъ това свидетелство, не може да бжде друго, по отношение молитвитѣ за умрѣлитѣ.

* * *

7) Не мисля, че ще бжде излишно да спомена и факта, че у евреитѣ е имало дълбоко вкороненъ обичай, за умрѣлитѣ да се правятъ заедно съ молитвитѣ, и благодеяния т. е. да се дава милостиня. Ето още нѣколко примѣра, взнъ отъ до тукъ приведенитѣ:

а) Исусъ, Синъ Сираховъ, е напълно убеденъ въ нуждата, която иматъ покойницитѣ да имъ се приличатъ на помощъ живитѣ.

Ето какво казва въ гл. VII, стихъ 36 въ своята книга: „Милостъ за даване да имашъ къмъ всѣки живѣещъ, но и умрѣлия не лишавай отъ милостъ“.

б) Товитъ, когато е билъ на смъртно легло е казалъ: „отъ имота си давай милостиня, и да не жали око то, кога прaviшъ милостиня. Отъ никой сиромашъ не отвърщай лицето си, тогава и отъ тебе не ще се отвърне Божието лице... Не бой се да правишъ милостиня и по малко“ (гл. 4, ст. 7—8). „Раздай хлѣбоветѣ си при гроба да праведнитѣ, ала не давай на грѣшници (гл. 4, ст. 17).

Този последенъ стихъ ни показва, че и тогава, както и днесъ — следъ погребението сж се слагали трапеза,

на които се радвали беднитѣ, защото милостъта е била въ паметъ на умрѣлитѣ. Товитъ казва, обаче, на сина си, че при такива трапези да не бждатъ допускани грѣшници; а само бедни, честни и хора имащи страхъ отъ Бога.

в) Пророкъ Иеремия въ гл. 16, сжщо така показва, че Господь заповѣда евреитѣ да не посещаватъ домоветѣ на беззаконитѣ; и когато нѣкои отъ тѣхъ се помине, никой да не плаче и следъ погребението имъ, ако се сложи трапеза въ тѣхна честь, никой да не сѣда.

Тази заповѣдъ, или запрещение, показва колко дълбоко е билъ вкорененъ обичая, да се дава милостиня за умрѣлитѣ.

* * *

Въ резултатъ, Вехтия Заветъ ни доказва: че евреитѣ при смъртенъ случай плачели много и постили до 7 дни. Имали специални молитви за умрѣлитѣ, които ги повтаряли всѣка година. И къмъ тѣзи молитви прибавяли и добри дѣла, т. е. правили милостиня.

Всичко това ни доказва, че тѣ напълно били убедени въ безсмъртието на душата, въ другъ бждещъ вѣченъ животъ, когато на ново ще се видятъ и заедно заживѣятъ съ ония, които сж ги обичали.

Отъ тукъ и нуждата да имъ се помогне и следъ смъртъта чрезъ молитвитѣ и добритѣ дѣла на живитѣ.

* * *

Добре ще бжде да прибавимъ тукъ факта, че това що въ общи черти намираме въ Вехтия Заветъ, ще го намѣримъ подробно изложено въ Новия Заветъ.

Това е, поради простата причина, че Новия Заветъ не е само едно продължение на Стария, но е и неговото изпълнение.

Мнозина се запитватъ: защо е нужно тогава да прибѣгваме къмъ Вехтия Заветъ, щомъ намираме всичко въ Новия Заветъ? Защо да стоимъ още въ сѣнка, щомъ свѣтлината е дошла?

„Не мислете, че съмъ дошелъ да наруша закона или пророцитѣ; не да наруша съмъ дошелъ, а да изпълня (Матей V. 17).

Чрезъ „Закона и пророцитѣ“ трѣбва да разбереме Вехтия Заветъ.

Следователно, както Вехтия така и Новия Заветъ, за вѣрующитѣ сж еднакво ценни, защото и двата сж словото Божие. Тѣ единъ другъ се попълватъ, както тѣй хубаво казва блажения Августинъ.

„Novum testamentum in vetere latet; Vetus in Novo patet“ т. е. Новия Заветъ се крие въ Стария; а Стария се разкрива въ Новия.

Следва: Доказателствата отъ Новия Заветъ.

Първата божествена служба след 24 години.

След упоритъ бой едно предно отделение от берлинската дивизия завзе руското село Ц. Изплашеното население започна да се завръща, но не се отпрати към своите домове, а на групи и групи се отправиха към своята стара църква, която служеше на болшевиките за житен хамбаръ. Цѣли 24 години болшевиките бѣха държали това население далечъ отъ неговата стара църква. Едва що се бѣха оттеглили и населението скъса веригите на този духовенъ гнетъ. Украинците влѣзоха въ църквата и започнаха да изнасятъ житото. За едно кратко време житото бѣше изнесено и по стените и олтаря лѣснаха отново изписаните икони. Сякаш и на тѣхъ отлежна. Отъ тѣхъ се открояваха скръбнозамечаните образи на светци, божествениятъ ликъ на Исуса и благия погледъ на Богородица. Само още спарениятъ въздухъ и мирисъ на влажно жито напомняха, че надъ вѣрата цѣли 24 години е тегнало робството на безвѣрието, че надъ духа цѣли 24 години е легнало игото на материята.

Трѣбваше наистина човѣкъ да прислужува при почистването и подреждането на черквата, за да разбере какъ дълбочината на вѣрата можа да понесе и да превъзмогне смрадта на онова блато, което може да се нарече безвѣрие. Съ какво страхопочитание и съ какво благоговѣние тия прости селяни отново влѣзоха въ досѣгъ съ извора на вѣрата!

На другата сутринъ, следъ като църквата бѣше основно прочистена, измита и подредена, селяните направиха първата си божествена служба. Свещеникъ нѣмаше. Жените и момичетата бѣха пребулени съ бѣли кърпи, а мъжете бѣха остригали косите си и избръснали лицата си. Върху тия лица сега грѣеше отново пламъка на нѣкаква възродена вѣра. Това ставаше за първи пътъ следъ пропадането на стара Русия. За първи пътъ следъ 24 години отново звъннаха черковните пѣсни подъ свода на черковния храмъ.

Селяните пѣха, пѣха унесено, проникновено, но само старите. Младите не знаеха да пѣятъ. Когато колѣнничиха, за да отдадатъ въ млчание благодарността си къмъ Бога, колѣнничиха и младите. Сърдцата и на младите и стари отново влѣзоха въ онова проникновено единство, което може да се извърши само отъ една вѣра или отъ единъ възвишенъ идеалъ, еднакво обхващающа сърдцата и на младите и на старите и на бедните и на богатите.

Ето, това село отново придобива своята църква. Германскиятъ войникъ освободи душата на руския народъ отъ Антихриста. Струва ми се, че това руските селяни никога нѣма да забравятъ.

(Изъ в „Нова Европа“)

За православните християни отъ гр. Добричъ.

Добъръ и православенъ българинъ, съобщава на редакцията, какво, че нѣкой си „пасторъ“ Михаилъ дошелъ въ гр. Добричъ, направилъ събрание въ една частна къща, държалъ речъ и охулил православните църкви, духовенството, иконите и пр. и искалъ да свие сектантско гнѣздо и тамъ. Пита читателя на в. „Хр. защита“, кой е този „смѣлъ пасторъ“, който въ тия тежки дни безнаказано може да хули родното и пр.

Ето нахвалото отговоръ:

Ако е Варненския „пасторъ“ на бабтистите — Михаилъ, той е известенъ на българската полиция. Имаме писма и протоколи за него отъ много мѣста въ България, гдето е върлувалъ. Отъ известно време върлува изъ покрайнините на Варна. Пазете се отъ него, и ако си позволите пакъ да дойде, обадете на духовната властъ.

Православната църква, която не

ви напуста и презъ робството, не може и не трѣбва да бѣде хулена отъ подобни „пастори“ по-опасни отъ парашутистите, които С.С.С.Р. ви пуца въоръжени до зъби, за да ви гостуватъ?

Изъ чуждия печатъ.

Едно чудо.

По желание на Пиемонтския принцъ, Епископа Luigi Grasi, отворилъ ковчега, въ който се съхранявало тѣлото на „Преблажената Маргарета Савойска“.

Отварянето на ковчега било наложено отъ факта, че стъкления капакъ на ковчега се билъ пукналъ, следствие на което молци и карий сж влѣзли вътре.

При откриването на ковчега прислужували самия Епископъ, професора Zucchi, библиотекаря на Пиемонтския принцъ и професора Vanzetti, доцентъ по анатомия и патология при Туринския университетъ.

Калугерките отъ близкия манастиръ, смѣнили цѣлото и облекло, тъй като молците успѣли да го разядатъ.

Следъ като били поставени нѣколко сѣда съ специално лѣкарство (мирбана nitrobenzol) противъ молци, подарени отъ принца, ковчега билъ затворенъ наново и запечатанъ отъ Епископа. По този случай се е констатирало, че тѣлото на „Преблажената Маргарета Савойска“, която е починала презъ 1464 год. продължавало да си остава непокатнато, въпреки, че е било обвито само въ едно ленено платно и съ една копринена завивка.

Прислужуващите констатирали непокътнатостта на тѣлото, и при допиране до него, реагирало, като че ли е живо, а мускулите и пр. си запазѣли подвижността.

Следъ почти 500 години, да бѣде запазено тѣлото и не е ли чудо? Чудото на „Преблажената Маргарета Савойска“, чийто светъ животъ посветенъ Богу е известенъ, наново е потвърдено, затова пъкъ Богъ и е далъ сила да победи смъртта.

Въ Германия 38 черкви сж моторизирани.

Тъй като много свещеници въ Германия сж мобилизирани, германскиятъ епископатъ е решилъ да „моторизира“ черквите отъ по-слабо населените области.

До сега има 38 „моторизирани“ черкви въ Германия. Наистина, тѣ не сж черкви въ буквалния смисълъ на думата, но все пакъ това сж олтари, построени върху камиони, кждето може да се извършва божествената служба, въ гаражъ напр., или дори подъ открито небе. Въ по-големата си частъ свещениците сами шофиратъ камионѣтъ-църква.

По този начинъ, тѣ иматъ възможностъ въ единъ и сжщъ день да извършатъ нѣколко черковни служби въ различни населени пунктове.

Унасно!

Чуждите вестници, па и радиото, разгласиха най-ужасното, което човѣшки умъ не може да побере. Кое е то? Въ С.С.С.Р. имало държавни училища, които имали за целъ да събиратъ и подготвятъ отъ всички нации специалисти: саботьори, убийци, подпалвачи, професори, революционери и пр. На свършилите курсъ имъ се давало дипломи, следъ което ги изпращали по свѣта да упражняватъ „професията си“, добре платени, разбиратъ се отъ патроните си, а за всѣкой отдѣленъ подвигъ, получавали отдѣлни награди. Кой може да каже, че дявола не тържествува, не се радва? Това сж помагачите на Сталина, за които и Кентербрийскиятъ владика са моли! Свършилите тая школа саботьори, бѣха пуснати съ парашути и въ нашата Добруджа. Тѣ бѣха убити, но и пакостъ сториха.

Наистина, страшно и срамно!

ХРОНИКА

Всѣкий може да плати абонамента на в. „Хр. защита“ на енорийския си свещеникъ.

Ние сме къмъ края на годината. Молимъ, улеснете редакцията, тъй като печата и хартията се увеличила съ 20%.

Нови ржкоположения.

1) За с. Божица, Оморташко е ржкоположенъ за енорийски свещеникъ Захарий Димитровъ, отъ сжщото село;

2) за с. Добротица, Оморташко е ржкоположенъ за енорийски свещеникъ Серафимъ Йордановъ Новаковъ, изъ гр. Търговище;

3) за с. Ботево, Варненско е ржкоположенъ за енорийски свещеникъ Тодоръ Начевъ, отъ с. Личени, Врачанско.

Обявление

№ 109.

Обявява се на интересующите се че на 8 октомврий 1941 г. църковното настоятелство въ с. Изгрѣвъ, Варненско, ще произведе търгъ за отдаване подъ наемъ на 260 декари въ землището на сжщото село, разпределени на 24 къса.

Търга ще се произведе въ 17 часа въ канцеларията на сжщото настоятелство. Закона за Б. О. П. задължителенъ. Поемните условия могатъ да се видятъ всѣки присъственъ день въ канцеларията на сжщото настоятелство.

Сжщото обявление е помѣстено и въ в. „Варненска поща“ отъ 18 септемврий т. г.

Отъ настоятелството.

Едно отворено писмо до КЕНТЕРБЪРИЙСКИЯ ЕПИСКОПЪ

Благословии и молитви въ Англия за благоденствието на осквернителите на ХРИСТОВИЯ КРЪСТЪ и ВѢРАТА.

Главата на английската църква изобличенъ като АНТИХРИСТЪ.

Финландскиятъ протестантски пасторъ А. РАНТАМАА е отправилъ отъ фронта едно отворено писмо до епископа на Кентербъри, публикувано въ органа на социално-демократическата финландска партия „Суоменъ Социалдемократи“. Въ това писмо между другото се казва:

„Пиша това писмо по поводъ на една осквернена отъ болшевиките църква и го отправямъ до Васъ, като глава на английската църква, тъй като Вие се намѣсихте въ една работа, която дълбоко засегна и менъ — младия финландски пасторъ. Тукъ, на фронта, азъ видѣхъ една църква, въ която Христовите кръстове бѣха съборени. Защо? Защото тукъ, въ продължение на две години, сж вѣстували болшевиките. Ние фанландците, като тѣхни съседи, ги познаваме добре. Отъ далеко нѣщата изглеждатъ, може би другояче. Двадесетѣхъ години съветски режимъ, обаче, струва ми се, бѣха достатъчни, за да може и на цѣлия останалъ свѣтъ да стане известно отношението на болшевиките къмъ църквата.

Въ писмото се дава по-нататъкъ описание на осквернения Божий храмъ. Олтарятъ е билъ употребенъ за театрална кулиса, на мѣстото на иконостаса сж били окачени червени парцали съ лозунгите на безбожниците, църковните пейки сж били извадени, за да се направи танцуващъ подъ, а до стената е билъ направенъ баръ. Предъ църковния органъ е била издигната естрада за балайки и хармоники.

„СВЯТАЯ СВЯТИХЪ“

кждето, както това е Вамъ добре известно, Г-нъ Епископе, свещениците се събиратъ на смирена молитва,

е била използвана отъ съветските хора за
КЛОЗЕТЪ

За да мога да докажа това, азъ направихъ снимка. Сжщо и долниятъ етаж на камбанарията е служилъ за отходно мѣсто. Азъ и това фотографирахъ, за да не бѣде забравена истината. Ала това далечъ не е още всичко. Върху една отъ страничните храмови двери, бѣха нарисувани картини, които могатъ да се родятъ само въ разюзданата фантазия на една развратница, или да изхождатъ отъ нѣкой бордей. Тѣзи рисунки се придружаваха отъ надписи, свидетелстващи за културния уroveň и морала на болшевишките войници.

Но азъ видѣхъ и нѣщо друго, което ме засегна още по-болезнено. Това бѣ Вашия апелъ, г-нъ Епископе, отправенъ до милиони членове на английската църква, да се молятъ въ храмовете за победата и успѣхите на „храбрата съветска армия“. Вие призовахте невежествени хора, да молитвуватъ за благополучието на оржжието на ония, които избиха невинни граждани въ балтийските страни, извикани следъ миналата свѣтловна война на свободенъ държавенъ животъ отъ самата Англия. Ние, финландците, не можемъ никога да се приобщимъ къмъ болшевишзма, който разкъсва семейните връзки, отнема децата отъ тѣхните родители, като унижава и позори жените както това е обичайно въ съветския съюзъ — нѣща добре известни на Английската дипломатия.

Азъ, пасторътъ—така дословно продължава писмото—трѣпна предъ

НЕМОРАЛНАТА ОТГОВОРНОСТЪ,

която Вие, като протестантски епископъ, поехте върху себе си, като отпавихте Вашия апелъ къмъ милиони хора, които не могатъ да знаятъ и познаватъ истинския характеръ на болшевишзма.

Има единъ Богъ,

който единъ день ще поиска отъ всички насъ смѣтка. Тогава ние ще се срещнемъ, а ще срещнемъ тамъ сжщо и хиляди свещеници и християни, избити отъ болшевиките отъ 1917 год. насамъ, чиято кръвъ крещи за възмездие. Ние ще срещнемъ тамъ сжщо и този пасторъ, чиято осквернена църква описвамъ тукъ и който е далъ въ тази война своя животъ за свободата на християнството.

Тогава ще бждатъ привлѣчени подъ отговорностъ и всички онѣзи облѣчени днесъ съ властъ господата, които обрѣкоха на гибель стотици хиляди хора.

Тогава ще бжде казана и последната дума, дали бива да се благославя дѣлото на болшевишзма въ името на Христа!